

Združeni zadevi C-403/08 in C-429/08

**Football Association Premier League Ltd in drugi
proti
QC Leisure in drugi
in
Karen Murphy
proti
Media Protection Services Ltd**

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe,
ki ju je vložilo High Court of Justice (England & Wales),
Chancery Division,
in High Court of Justice (England & Wales),
Queen's Bench Division (Administrative Court))

„Satelitsko radiodifuzno oddajanje – Prenos nogometnih tekem – Radiodifuzno sprejemanje s satelitskimi dekodirnimi karticami – Satelitske dekodirne kartice, ki so zakonito dane na trg države članice in se uporabljajo v drugi državi članici – Prepoved trženja in uporabe v državi članici – Predvajanje programov, ki pomeni kršenje priznanih izključnih pravic – Avtorska pravica – Pravica televizijskega prenosa – Izključne licence za radiodifuzno oddajanje na ozemlju ene države članice – Svoboda opravljanja storitev – Člen 56 PDEU – Konkurenca – Člen 101 PDEU – Omejitev konkurence kot cilj – Varstvo storitev, ki temeljijo na pogojnem dostopu – Nedovoljena naprava – Direktiva 98/84/ES – Direktiva 2001/29/ES – Reprodukcijska del v pomnilniku satelitskega sprejemnika in na televizijskem zaslonu – Izjema od izključne pravice reproduciranja – Priobčitev del javnosti v gostiščih – Direktiva 93/83/ES“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljeni 3. februarja 2011	I - 9090
Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 4. oktobra 2011	I - 9159

Povzetek sodbe

- 1. Svoboda opravljanja storitev – Pravno varstvo storitev, ki temeljijo na pogojnem dostopu ali vključujejo pogojni dostop – Direktiva 98/84 – Nedovoljena naprava – Pojem – Naprave za dekodiranje, ki so zakonito dane na trg države članice in se uporabljajo v drugi državi članici – Izključitev*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 98/84, člen 2(e))
- 2. Svoboda opravljanja storitev – Pravno varstvo storitev, ki temeljijo na pogojnem dostopu ali vključujejo pogojni dostop – Direktiva 98/84 – Področje uporabe – Nacionalna ureditev, ki prepoveduje uporabo tujih naprav za dekodiranje – Izključitev*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 98/84, člen 3(2))
- 3. Svoboda opravljanja storitev – Prosti pretok blaga – Nacionalna ureditev, ki se navezuje na ti temeljni svoboščini – Preizkus na podlagi primarne od njiju*
(člen 56 PDEU)
- 4. Svoboda opravljanja storitev – Omejitve – Naprave za dekodiranje, ki so zakonito dane na trg države članice in se uporabljajo v drugi državi članici za prenos športnih dogodkov*
(člen 56 PDEU)
- 5. Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Sporazumi med podjetji – Škodovanje konkurenci – Pogodbe o izključni licenci, sklenjene med imetnikom pravic intelektualne lastnine in RTV-organizacijami – Prepoved dobave dekodirnih naprav, ki omogočajo dostop do varovane vsebine tega imetnika za njeno uporabo zunaj ozemlja, ki ga pokriva ta licenčna pogodba – Nedopustnost*
(člen 101 PDEU)
- 6. Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Pravica reproduciranja – Delno reproduciranje – Obseg*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 2(a))

7. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Pravica reproduciranja – Izjeme in omejitve*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 5(1))
8. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Priobčitev javnosti – Pojem*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 3(1))
9. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 93/83 – Učinki – Zakonitost dejanj reproduciranja, opravljenih v pomnilniku satelitskega sprejemnika in na televizijskem zaslonu – Neobstoj*
(Direktiva Sveta 93/83)

1. Pojem „nedovoljena naprava“ v smislu člena 2(e) Direktive 98/84 o pravnem varstvu storitev, ki temeljijo na pogojnem dostopu ali vključujejo pogojni dostop, je treba razlagati tako, da ne zajema niti tujih dekodirnih naprav – ki omogočajo dostop do storitev satelitskega radiodifuznega oddajanja RTV-organizacije, se izdelujejo in tržijo z dovoljenjem te organizacije, vendar se proti njeni volji uporabljajo zunaj geografskega območja, za katero so bile izdane – niti tistih, ki so bile pridobljene ali aktivirane z navedbo lažnega imena in naslova, niti naprav, ki se uporabljajo v nasprotju s pogodbeno

omejitvijo, ki omogoča njihovo uporabo zgolj v zasebne namene.

Ta določba namreč opredeljuje pojem „nedovoljena naprava“ kot vsako opremo ali programsko opremo, „zasnovano“ ali „prilagojeno“ temu, da v razumljivi obliki omogoči dostop do zaščitene storitve brez dovoljenja izvajalca storitev. To besedilo je tako omejeno le na opremo, ki je bila predmet ročnih ali avtomatiziranih operacij pred njihovo uporabo in ki

omogoča sprejem varovanih storitev brez dovoljenja izvajalcev storitev. Zato se navedeno besedilo nanaša le na opremo, ki je bila izdelana, obdelana, prilagojena ali preurejena brez dovoljenja izvajalca storitev, in ne zajema uporabe tujih dekodirnih naprav.

namene, saj taka ureditev ne spada na usklajeno področje uporabe te direktive.

(Glej točko 74 in točko 2 izreka.)

Zgoraj navedene naprave pa se v nasprotju s tem dejansko izdelajo in tržijo z dovoljenjem izvajalca storitev, ne omogočajo brezplačnega dostopa do zaščitениh storitev in ne omogočajo ali olajšujejo, da se obide katerikoli tehnični ukrep, namenjen zaščiti plačila te storitve, saj je bilo plačilo opravljeno v državi članici trženja.

(Glej točke 63, 64, 66 in 67 ter točko 1 izreka.)

3. Če nacionalni ukrep velja za prosti pretok blaga in svobodo opravljanja storitev, Sodišče načeloma z eno od teh temeljnih svoboščin preizkusi, ali je katera od njih drugačna v razmerju do druge in se ji lahko priključi. Čeprav sta ta vidika na področju telekomunikacij pogosto tesno povezana, ne da bi bilo mogoče enega šteti za popolnoma podrejenega drugemu, pa to ne drži, če se nacionalna ureditev ne nanaša na dekodirne naprave za določitev zahtev, ki jih morajo izpolnjevati, ali pogojev, pod katerimi se lahko tržijo, ampak jih dejansko obravnava zgolj kot sredstvo, ki naročnikom omogoča, da uživajo storitve šifriranega radiodifuznega oddajanja.

2. Člen 3(2) Direktive 98/84 o pravnem varstvu storitev, ki temeljijo na pogojnem dostopu ali vključujejo pogojni dostop, ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki preprečuje uporabo tujih dekodirnih naprav, vključno s tistimi, ki so bile pridobljene ali aktivirane z navedbo lažnega imena in naslova, ali tistimi, ki se uporabljajo v nasprotju s pogodbeno omejitvijo, ki omogoča njeno uporabo zgolj v zasebne

(Glej točke 78, 79 in 82.)

4. Člen 56 PDEU je treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice,

ki v tej državi članici prepoveduje uvoz, prodajo in uporabo tujih dekodirnih naprav, ki omogočajo dostop do kodirane storitve satelitskega radiodifuznega oddajanja, ki izvira iz druge države članice in vključuje vsebino, ki jo varuje ureditev prve države. Te ugotovitve ne ovrže niti okoliščina, da je bila tuja dekodirna naprava pridobljena ali aktivirana z navedbo lažne identitete in lažnega naslova z namenom zaobiti zadevno ozemeljsko omejitev, niti okoliščina, da se ta naprava uporablja v komercialne namene, čeprav se lahko uporablja le v zasebne namene.

pravic prejemajo plačilo za radiodifuzno oddajanje vsebine, ki je varovana v državi članici oddajanja, kjer se šteje, da je bilo v skladu s členom 1(2)(b) Direktive 93/83 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo, opravljeno dejanje oddajanja in kjer je torej treba plačati ustrezno plačilo, in da ti imetniki v tej državi članici zahtevajo znesek, ki upošteva dejansko in potencialno občinstvo v državi članici oddajanja in kateri koli drugi državi članici, v katerih se enako sprejemajo programi, ki vključujejo varovano vsebino.

Navedena omejitev ni utemeljena glede na cilj varstva pravic intelektualne lastnine.

Gotovo so športni dogodki kot taki edinstveni in v tem delu izvirni, kar jih lahko spremeni v vsebino, ki si zasluži varstvo, primerljivo z varstvom del. Toda ker varovanje pravic, ki določajo poseben predmet zadevne intelektualne lastnine imetnikom zadevnih pravic zagotavlja le primerno nagrado, in ne najvišjega plačila za gospodarsko izkoriščanje varovanih predmetov, pa je to varovanje zagotovljeno zato, ker imetniki zadevnih

Doplačilo RTV-organizacij za podelitev geografsko opredeljene izključne pravice lahko povzroči umetne razlike v cenah med razdeljenimi nacionalnimi trgi, taka razdelitev in umetna razlika v cenah pa nista združljivi z osnovnim ciljem Pogodbe, ki je vzpostavitev notranjega trga. V teh okoliščinah navedenega plačila ni mogoče šteti za del ustreznega plačila, ki ga je treba zagotoviti imetnikom zadevnih pravic, in zato plačilo takega doplačila

preseže okvire, ki so potrebni za zagotovitev imetnikom ustreznega plačila.

ki se hkrati reproducirajo, da se preveri, ali vsebuje take elemente.

(Glej točke 100, od 106 do 108, od 113 do 117, 125 in 131 ter točko 3 izreka.)

(Glej točko 159 in točko 5 izreka.)

5. Klavzule v pogodbi o izključni licenci, sklenjeni med imetnikom pravic intelektualne lastnine in RTV-organizacijo, pomenijo oviro za konkurenco, ki je prepovedana s členom 101 PDEU, saj tej organizaciji nalagajo obveznost, da ne dobavi dekodirnih naprav, ki omogočajo dostop do varovane vsebine tega imetnika za njeno uporabo zunaj ozemlja, ki ga pokriva ta licenčna pogodba.

7. Dejanja reproduciranja, opravljena v pomnilniku satelitskega sprejemnika in na televizijskem zaslonu, izpolnjujejo pogoje, navedene v členu 5(1) Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, in jih je zato mogoče izvesti brez dovoljenja imetnikov zadevnih avtorskih pravic.

(Glej točko 182 in točko 6 izreka.)

(Glej točko 146 in točko 4 izreka.)

6. Člen 2(a) Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati tako, da je pravica do reproduciranja razširjena na začasne odlomke del v pomnilniku satelitskega sprejemnika in na televizijskem zaslonu, če ti odlomki vsebujejo nekatere elemente, ki so izraz lastne intelektualne stvaritve zadevnih avtorjev, pri čemer je treba preučiti celoto, sestavljeno iz odlomkov,

8. Pojem „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati tako, da zajema prenos del, ki se oddajajo radiodifuzno prek televizijskega zaslona in zvočnikov strankam, ki so v gostišču.

Če se namreč delo, ki se oddaja radiodifuzno, na kraju, ki je dostopen javnosti, prenaša dodatni javnosti – glede na

imetnike televizijskih sprejemnikov, ki posamezno ali v zasebnem ali družinskem krogu sprejemajo signal in spremljajo programe – ki ji imetnik televizijskega sprejemnika dovoli poslušanje ali gledanje dela, je treba tako zavestno posredovanje šteti za dejanje, s katerim je zadevno delo priobčeno novi javnosti. To se zgodi, kadar lastnik gostišča posreduje dela, ki se oddajajo radiodifuzno, strankam, ki so v tem lokalni, ker so te dodatna javnost, ki je avtorji ob dovolitvi radiodifuznega oddajanja njihovih del niso upoštevali.

kraju izvora priobčitve v smislu uvodne izjave 23 Direktive o avtorski pravici, in sicer na kraju uprizoritve, ki se oddaja radiodifuzno.

(Glej točke od 198 do 203 in 207 ter točko 7 izreka.)

Poleg tega, kar zadeva prenos dela, ki se oddaja radiodifuzno „javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve“, v smislu uvodne izjave 23 Direktive 2001/29, ta direktiva po zgledu Bernske konvencije za varstvo književnih in umetniških del ne zajema pojma „neposredna javna uprizoritev in izvajanje“, ki je, povedano drugače, interpretacija del pred javnostjo, ki je v fizičnem in neposrednem stiku z igralcem ali izvajalcem teh del. Prav tega elementa fizičnega in neposrednega stika ni, kadar se na kraju, kot je gostišče, prenaša delo, ki se oddaja radiodifuzno prek televizijskega zaslona in zvočnikov javnosti, ki je na kraju tega prenosa, vendar ni na

9. Direktivo 93/83 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo je treba razlagati tako, da ne vpliva na zakonitost dejanj reproduciranja, opravljenih v pomnilniku satelitskega sprejemnika in na televizijskem zaslonu.

(Glej točko 210 in točko 8 izreka.)